

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/ હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/ હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

હરજીત સિંહ @ સીતા

વી.

પંજાબ રાજ્ય અને અન્ય.

૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૧

[એમ. બી. શાહ અને બી. એન. અગ્રવાલ, ન્યાયમૂર્તિ શ્રીઓ]

ન્યાયિક શિસ્ત:

જમીન આપવા માટેની અરજી-હાઈકોર્ટના સિંગલ જજ દ્વારા મંજૂર કરાયેલી-
અન્ય સિંગલ જજ દ્વારા રદ કરાયેલી-યોજાયેલી, ન્યાયી નથી-હાઈકોર્ટના જજ
એ જ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ સામે અપીલમાં
બેસી શકતા નથી-કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩-કલમ ૪૩૯.

અપીલકર્તાને દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨/૩૪ અને ૩૦૭/૩૪ હેઠળ

આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.તેણે જામીન માટે અરજી કરી હતી અને ટ્રાયલ કોર્ટે તેને ફગાવી દીધી હતી.જોકે, હાઈકોર્ટના સિંગલ જજે અરજીને મંજૂરી આપી હતી. ફરીયાદી વ્યક્તિએ હાઈકોર્ટના અન્ય કોઈ ન્યાયાધીશ સમક્ષ જામીન રદ કરવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે જામીન હકીકતોની ખોટી ધારણા પર આપવામાં આવ્યા હતા. અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. તેથી હાલની અપીલ ક્વામાં આવી

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે ઠરાવ્યું:

ખોટી રજૂઆત અથવા ખોટા નિવેદનના આધારે જામીન રદ કરવા માટે, આ મામલો તે જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ મૂકવો જોઈતો હતો.હાઈકોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશ દ્વારા જામીન રદ કરવાનો આદેશ સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર, અન્યાયી અને ભૂલભરેલો છે અને ન્યાયિક શિસ્ત સાથે સુસંગત નથી.તે જ અદાલતની સંકલિત બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ સામે અપીલમાં બેસવા માટે હાઈકોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશ માટે તે હકુમતમાં ન હતું.જો આરોપીએ ખોટી રજૂઆત કરીને અથવા તથ્યોને દબાવીને જામીનનો આદેશ મેળવ્યો હોય, તો તે રાજ્ય સરકાર અથવા પીડિત પક્ષે યોગ્ય ઉચ્ચ મંચનો સંપર્ક કરવાનો હતો. (જ્દક-સી-ડી)

શહઝાદ હસન ખાન વિરુદ્ધ ઇશિતયાક હસન ખાન અને અબ્ર, [૧૯૮૭] ૨

એસ. સી. સી. ૬૮૪ અને વિક્રમજીત સિંહ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય, [૧૯૯૨]
સપ.૩ એસ.સી.સી. ૬૨ પર આધાર રાખ્યો હતો.

ક્રિમિનલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૨૫૩ ઓફ ૨૦૦૧

ક્રીમીનલ અપીલ નંબર ૧૦૯૪૭ ઓફ ૨૦૦૧માં પંજાબ અને હરિયાણા
હાઈકોર્ટના તા. ૧૦.૮.૨૦૦૧ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા તરફે આર. કે. જૈન અને પી. એન. પુરી.

સામાવાળાઓ તરફે એ. વી. પક્ષી, શ્રીમતી રેખા પક્ષી, આર. સી. કોહલી અને
આર. એસ. સૂરી.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ શાહ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

આ અપીલ પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટ દ્વારા સીઆરએલમાં પસાર કરાયેલા
૧૦.૮.૨૦૦૧ ના ચુકાદા અને આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવી છે.
વિવિધ.૨૦૦૧નો નંબર ૧૦૯૪૭-એમ, જેના દ્વારા હાઈકોર્ટ દ્વારા અપીલકર્તાને

આપવામાં આવેલ જામીન સીઆરએલમાં તેના તારીખ ૨.૨.૨૦૦૧ ના આદેશ દ્વારા આપવામાં આવ્યા હતા. વિવિધ.૨૦૦૧નો નંબર ૧૭૭૨-એમ ૨૬ કરવામાં આવ્યો છે.

આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨/૩૪ અને ૩૦૭/૩૪ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે આરોપપત્ર દાખલ કરાયેલ અપીલકર્તાએ તેને જામીન પર મુક્ત કરવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી.તે અરજી એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા ૨૬.૮.૨૦૦૦ પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી.અપીલકર્તાએ ક્રિમિનલ મિસ્ટ્ર પસંદ કર્યું.ઉચ્ચ ન્યાયાલયના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ સમક્ષ તેમને જામીન પર મુક્ત કરવા માટે ૨૦૦૧ની કલમ ૧૭૭૨-એમ.શ્રી એસ. એસ. નિજ્જર, જે. દ્વારા ૨.૨.૨૦૦૧ પર તે અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તાએ મૃતકને માથાના પાછળના ભાગમાં ઈજા પહોંચાડી હતી અને પોસ્ટમોર્ટમ પરીક્ષા દર્શાવે છે કે માથા પર માત્ર એક જ ઈજા થઈ હતી.તેથી કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે જામીન માટેનો કેસ બનાવવામાં આવ્યો હતો.

ત્યારબાદ, માહિતી આપનારએ ક્રિમિનલ મિસ્ટ્ર દાખલ કર્યો.પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ અનુસાર મૃતકના માથા પર ત્રણ ઈજાઓ થઈ હોવાનું દર્શાવીને જામીન ૨૬ કરવા માટે ૨૦૦૧નો નંબર ૧૦૮૪૭-એમ.એવું પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે સમાન સ્થિતિ અન્ય આરોપી, યશપાલ સિંહને જામીન આપવામાં આવ્યા ન હતા.જામીન હકીકતોની ખોટી ધારણા પર આપવામાં આવ્યા હતા અને તેથી

અપીલકર્તાને જામીન આપતો ખોટો આદેશ રદ કરી શકાય છે.

ઉપરોક્ત ક્રિમિનલ મિસેલેનિયસ પિટિશન શ્રી એમ. એલ. સિંઘલ, જે. સમક્ષ મૂકવામાં આવી હતી, જેમણે નીચે મુજબ અવલોકન કરીને તેને મંજૂરી આપી હતી:

"એવું લાગે છે કે રણજીત સિંહ @સીતાને જામીન માત્ર એ લાગણી પર આપવામાં આવ્યા હતા કે માથા પર માત્ર એક જ ઈજા થઈ હતી, જ્યારે હકીકતમાં માથા પર ત્રણ ઈજાઓ થઈ હતી અને તે ઈજાઓ માટે હરજિત સિંહ, ગુરબક્ષ સિંહ અને જસપાલ સિંહને જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા છે. મૃતદેહ પર પોસ્ટમોર્ટમ કરનાર ડૉક્ટરનો અભિપ્રાય હતો કે મૃત્યુનું કારણ માથાની ઈજાઓને કારણે હતું જે પલ્મોનરી એમ્બોલિઝમ તરફ દોરી જાય છે જે પ્રકૃતિની સામાન્ય પ્રક્રિયામાં મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે પૂરતા છે. આમ, તે એવો કેસ ન હતો કે જેમાં હરજિત સિંહ @સીતાને જામીન આપી શકાયા હોત. તેથી, આ ફોજદારી પરચુરણ અરજીને મંજૂરી છે. હરજીત સિંહ @સીતાને આપવામાં આવેલ જામીન રદ કરવામાં આવે છે અને તેને કસ્ટડીમાં લેવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે.

તે આદેશને આ અપીલ દાખલ કરીને પડકારવામાં આવે છે.

અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જેને રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશ દ્વારા પસાર કરાયેલો વિવાદિત આદેશ સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર, અન્યાયી અને ખોટો છે અને ન્યાયિક શિસ્ત સાથે સુસંગત નથી.

અમારા મતે, અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત વાજબી છે.તે જ અદાલતની સંકલિત બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ સામે અપીલ કરવા માટે હાઈકોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશ માટે તે ખુલ્લું ન હતું.જો આરોપીએ ખોટી રજૂઆત કરીને અથવા તથ્યોને દબાવીને જામીનનો આદેશ મેળવ્યો હોય, તો તે રાજ્ય સરકાર અથવા પીડિત પક્ષે યોગ્ય ઉચ્ચ મંચનો સંપર્ક કરવાનો હતો.કોઈ પણ સંજોગોમાં, ખોટી રજૂઆત અથવા ખોટા નિવેદનના આધારે જામીન રદ કરવા માટે, આ બાબત એ જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ મૂકવી જોઈતી હતી.

આ પાસા પરનો કાયદો સારી રીતે સ્થાપિત છે.શહઝાદ હસન ખાન વિરુદ્ધ ઇશિતયાક હસન ખાન અને અબ્ર, [૧૯૮૭] ૨ એસ. સી. સી. ૬૮૪ માં, અનુગામી જામીન અરજી પર કાર્યવાહી કરતી વખતે, આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે, "સામાન્ય રીતે આ અદાલત જામીનની બાબતોમાં દખલ કરતી નથી અને હાઈકોર્ટના આદેશો સામાન્ય રીતે જામીન આપવા અથવા નકારી કાઢવા સંબંધિત અંતિમ હોવાનું સ્વીકારવામાં આવે છે".ત્યારબાદ, કોર્ટે જણાવ્યું હતું કે લાંબા સમયથી ચાલતી પરંપરા અને ન્યાયિક શિસ્ત માટે જરૂરી છે કે અનુગામી જામીન

અરજી તે જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ રજૂ થવી જોઈએ જેમણે અગાઉના આદેશો પસાર કર્યા હતા.આવી બાબતને એક જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ મૂકવાના સૈદ્ધાંતિક મૂળિયા છે કારણ કે તે અદાલતની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને અટકાવે છે કારણ કે એવી છાપ ઊભી થતી નથી કે વાદી અદાલતને પસંદ કરે છે કે નહીં તેના આધારે અદાલતનો ત્યાગ કરી રહ્યો છે અથવા અદાલતની પસંદગી કરી રહ્યો છે, અને કોઈ નવું પરિબળ ઊભું થયા વિના ક્રમિક અરજીઓ દાખલ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે; જો એક જ વિષય પર ક્રમિક જામીન અરજીઓને વિવિધ ન્યાયાધીશો દ્વારા નિકાલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો વિરોધાભાસી આદેશો હશે.આખરે કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે ન્યાયિક શિસ્ત માટે જરૂરી છે કે આવી બાબતો એ જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ મૂકવી જોઈએ, જો તે આદેશો માટે ઉપલબ્ધ હોય.ખોટી રજૂઆત અથવા ખોટી રજૂઆત અથવા કેટલીક હકીકતોને દબાવવાના આધારે જામીન આપતા કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કરવા માટે પણ આ જ સિદ્ધાંતનું પાલન કરવું જરૂરી છે.

વધુમાં, વિક્રમજીત સિંહ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય, [૧૯૯૨] સપ.૩ એસ. સી. સી. ૬૨, સમાન પરિસ્થિતિ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, આ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું:

".....કોઈ પણ બેન્ચ એક જ અદાલતની સંકલિત બેન્ચની કામગીરી પર ટિપ્પણી કરી શકતી નથી, તેના નિર્ણય પર અપીલ અદાલત તરીકે

ચુકાદામાં બેસી શકે છે.જે સીધી રીતે કરી શકાતું ન હતું તે પરોક્ષ રીતે પણ કરી શકાતું ન હતું.નહિંતર, હાઈકોર્ટની એક બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશથી વ્યથિત પક્ષકાર બીજી બેન્ચ સમક્ષ આ મામલાને ફરીથી ખોલવાનો પ્રયાસ કરવા લલચાવશે અને આવા પ્રયાસોનો કોઈ અંત નહીં આવે.આ ઉપરાંત, તે ન્યાયિક શિસ્ત સાથે સુસંગત ન હતું, જે અદાલતો દ્વારા ન્યાયના વહીવટના હિતમાં, જે આદેશ અંતિમ બને છે તેની બંધનકર્તા પ્રકૃતિ અને ન્યાયતંત્રમાં લોકોના વિશ્વાસની ખાતરી આપીને જાળવવો જોઈએ.

આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે, વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.રાજ્ય સરકાર અથવા પીડિત પક્ષ આરોપીના કોઈપણ વાંધાજનક વર્તનના આધારે જામીન રદ કરવા માટે અદાલતનો સંપર્ક કરી શકે છે અને/અથવા એ તરફ ધ્યાન દોરે છે કે જામીન આપવાનો આદેશ ભૌતિક હકીકતને દબાવીને મેળવવામાં આવ્યો હતો અને આવા કિસ્સામાં, આ બાબત તે જ ન્યાયાધીશ સમક્ષ રજૂ કરી શકાય છે, જેમણે જો ઉપલબ્ધ હોય તો જામીન મંજૂર કર્યા હતા.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ:સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/ હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો

માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/ હુકમ જ પરમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.